

ANALIZA PARTICULARIȚILOR DE SOLUȚIONARE ESTETICĂ A REVISTELOR DE MODĂ

CAZAC Viorica, CANGAȘ Svetlana
Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Abstract: Fashion magazines as print products began to show their faces since the XVIIth century, covering almost 250 years of their development. Their history highlights multiple typographic attempts, using various illustrative materials, types of photos, covered topics. Perpetual searches as well as technological upgrading have led to actual fashion magazines' aesthetic.*

Key words: *reviste de modă, caractere, fotografii, elemente.*

1. INTRODUCERE

De-a lungul timpului, de la apariția primei reviste pentru femei, Lady's Mercury in 1698, in Anglia, și The Delineator, în 1873, în America, aceste reviste au reflectat rolul femeii in societate și, mai ales, schimbările care s-au produs în modul lor de viață, care de multe ori au pornit de la adevărate scandaluri publice [4].

Incomensurabila contribuție adusă de către revistele de modă a vizat nu doar femeia, ținutele ce s-au perindat în evoluție și au edificat femeia în societate ci și dezvoltarea mai multor domenii care au făcut posibilă apariția acestora: desenul de modă, jurnalismul de modă, fotografia, designul vestimentar, designul grafic, domeniul tipografic, modeling-ul, etc. Astfel, Anatol France, avea să remarce în acest context, că dacă ar fi putut să își aleagă din tot talmeș-balmeșul de cărți publicate la o 100 de ani de la moartea sa, nu și-ar alege nici un roman, nici o carte de istorie, ci un jurnal de modă ca să vadă cum se îmbracă femeile. Acele cărpe, scrie scriitorul, iar putea spune despre omenirea viitoare mult mai multe decât filosofii, romancierii, predicatorii și savanții la un loc.

Extinzând semnificația predilecției de la produsele de îmbrăcăminte la revistele de modă ca produs tipografic, în calitate de obiectiv al acestui studiu s-a intenționat urmărirea pașilor istoriei graficii și constituirii revistelor de modă.

2. EVOLUȚIA GRAFICĂ A REVISTELOR DE MODĂ

Deși primele reviste de modă și-au făcut publică apariția încă în sec. al XVII, diversitatea lor ca titlu a variat în timp și spațiu. Revista Vogue este cea care și-a demonstrat cu certitudine tenacitatea dar și extensiunea, fiind printre puținele titluri ce au făcut înconjurul lumii. Creată și lansată la 17 decembrie 1892, în SUA, de către Arthur B. Turnure ca o revistă a elitei sociale din New York și preluată în anul 1905 de către Condé Nast aceasta se transformă dintr-o revistă la modă în una despre modă. Prin anii 20 cucerește vertiginos Europa editându-se în: Marea Britanie, Franța, Germania, Italia, Rusia. Către cele mai vechi reviste de modă pot fi atribuite și următoarele: Harper's Bazaar (1867), Cosmopolitan (1886), L'Officiel" (1921).

Primele apariții în modă erau simple, reprezentările ilustrative derivau din activitatea grafică a artiștilor plastici. În aceste timpuri lipseau mai multe elemente astăzi tradiționale ale revistelor cum este; cuprinsul, elementele de subtitulu, datele de ieșire ale ediției, paginarea, etc. Remarcăm numeroasele încercări întreprinse în stabilirea identității grafice a titlurile edițiilor: de la caractere decorative manuscrise, la caractere cu influențe din cultura diferitor popoare, cu piciorușe (serife) de diferite forme și dimensiuni și fără piciorușe (figura 1-2, 4,5).

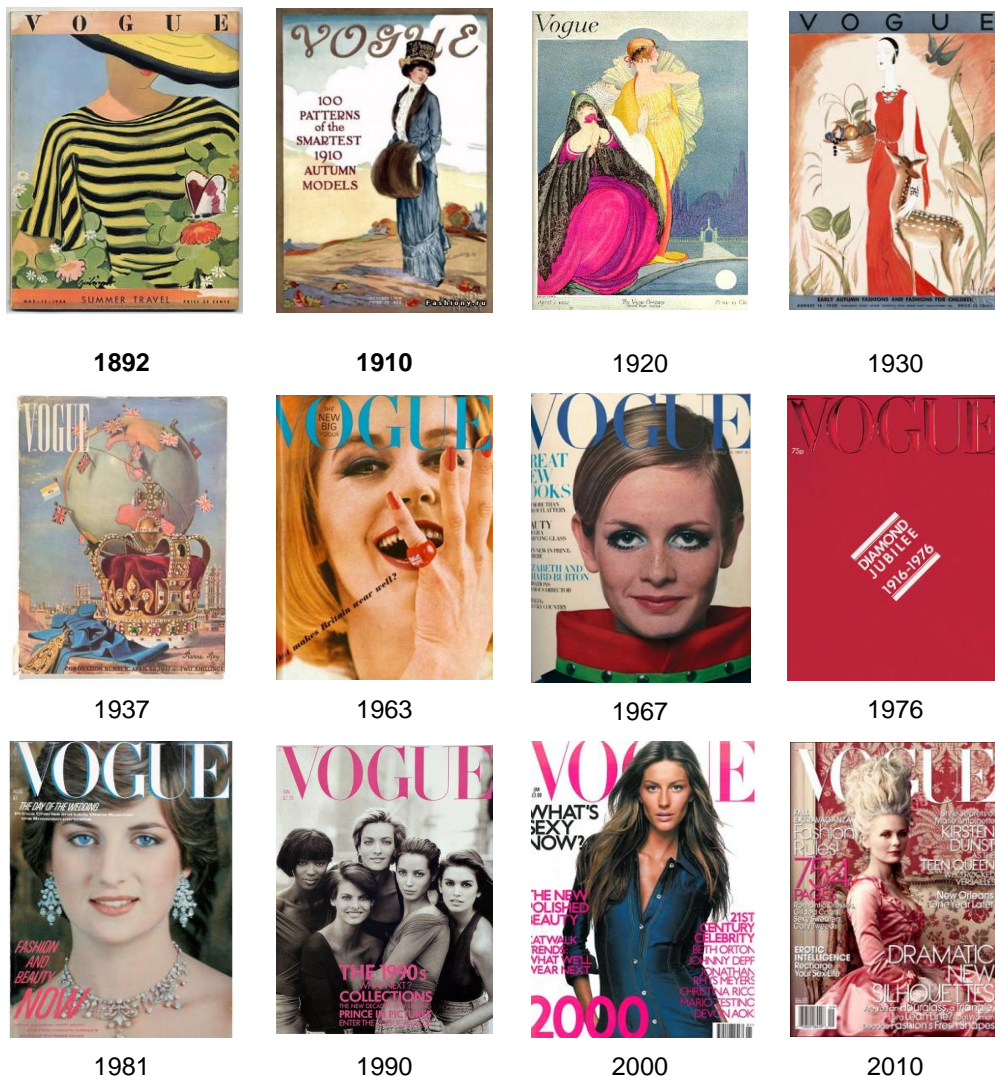
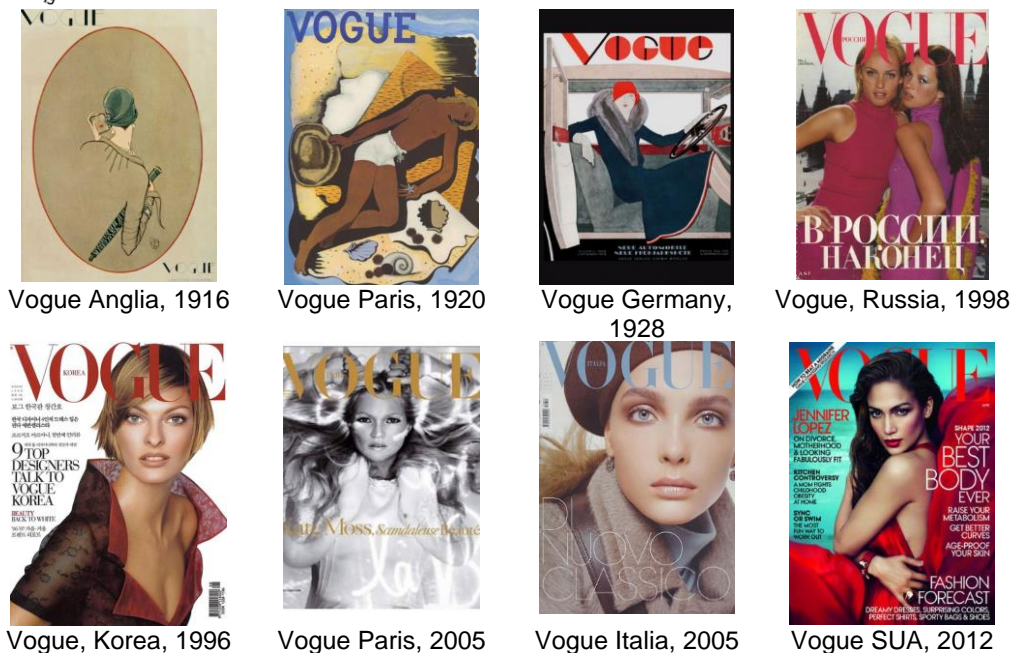

Figura 1: Coperta revistei Vogue editată în SUA, în devenirea ei actuală

Figura 2: Revista Vogue apărută în Europa

Moldova în pofida evoluției activității redacționale și editoriale nu cunoaște o experiență seculară tumultuoasă de abordare a modei în revistele pentru femei. La acest moment, autorii acestei lucrări au reușit să identifice publicarea doar a două titluri de ediții ce includea reportaje cu referință la modă intitulată "Femeia Moldovei" apărută în perioada anilor 1951-1998 și "Album de Modă". Actualmente, pe piața autohtonă se regăsesc mai multe titluri de revistă pentru femei cu abordarea subiectelor de modă: Aquarelle, Felicia, Vip Magazine, Mari Claire, Femeia, Style, Cosmopolitan, Harper's Bazaar, Mami, Nunta, Splendid, Shopping MallDova, Odoarăș, Punct, Miresica, Tabu, Pagini de nuntă, etc.

Figura 3: Revista "Femeia Moldovei"

Rusia începe editarea revistelor de modă din momentul activității întreprinderilor tipografice private din sec. XVIII-lea, editând și completând revistele proprii cu tendințele modei preluate din revistele populare în capitalele europene: Paris, Londra, Madrid,

Viena.

Chiar din perioada de apariție, revistele de modă pot fi structurate în două grupe: reviste pentru utilizatorii avizați cum a fost "Modnii curier" (1899-1916), în conținutul cărora se puteau găsi: ilustrații ale costumelor și descrierea lor, recomandări pentru alegerea materialelor, croielii și alte particularități și principii profesionale și reviste pentru utilizatorii neavizați, pentru publicul larg, cu caracter familiar cum ar fi revista "Avrora" (1875-1878) care era completată cu sfaturi practice pentru femei: de îngrijire a copiilor, igienă, alimentație corectă, apreciere a calității produselor, îngrijire a florilor de cameră, păsărilor, animalelor, gimnastică pentru copii și mături, modele de îmbrăcăminte și șabloane pentru acestea. Un alt generic al revistelor de modă prezintă pagina literară, dat fiind că edițiile pentru femei în care se includeau și revistele de modă generaseră din cele literare («Модное ежемесячное издание, или Библиотека для дамского туалета» (1779), «Журнал для милых, издаваемый молодыми людьми» (1804), «Кабинет Аспазии» (1815), «Дамский журнал» (1823 – 1883), «Лучи» (1850 – 1860), completate cu gravuri realizate în acuarelă pe suport de hârtie prețioasă. Spre sfârșitul anilor 50 ai sec. XIX-lea apar peste 30 de titluri de reviste de modă printre care: «Меркурий мод», «Вестник парижской моды», «Московский телеграф». Aceste reviste pot fi considerate prototipuri de bază de dezvoltare a periodicii cu referință în care se reflectau tendințele mode la acea vreme.

La hotarul sec XIX-XX datorită dezvoltării tehnologiilor tipografice de editare apar reviste fundamentate în care se utilizau fotografiile și reproduceri de calitate înaltă. Cele mai cunoscute titluri fiind: «Дамский мир», «Домашняя портниха», «Модный свет», «Модный магазин» (figura 4). În anii 1930 datorită producerii în serie a produselor de îmbrăcăminte și a războiului rece care a delimitat influența brizului stilistic european apare revista «Альбом моделей одежды швейной промышленности РСФСР». Anii 60 au fost acei care au lărgit tipul și numărul de reviste ca conținut și tematică, dar toate analogic revistelor din sec. al XIX-lea se formau din schițe sau fotografii

1779

1862

1885

1901

1901

1915

Figura 4: Titluri de reviste de modă din Rusia până în anii 20 ai sec XX

ale modelelor cu descrierea acestora și șabloane. Astăzi revistele de modă includ mult mai multe tematici și abordări și formează mult mai multe subcategorii, printre care reviste pentru îmbrăcăminte specială, reviste pentru accesorii.

1923

1923

1923

1924

1927

1927

1928

1929

1929

1930

1931

1934

1934

1934

1937

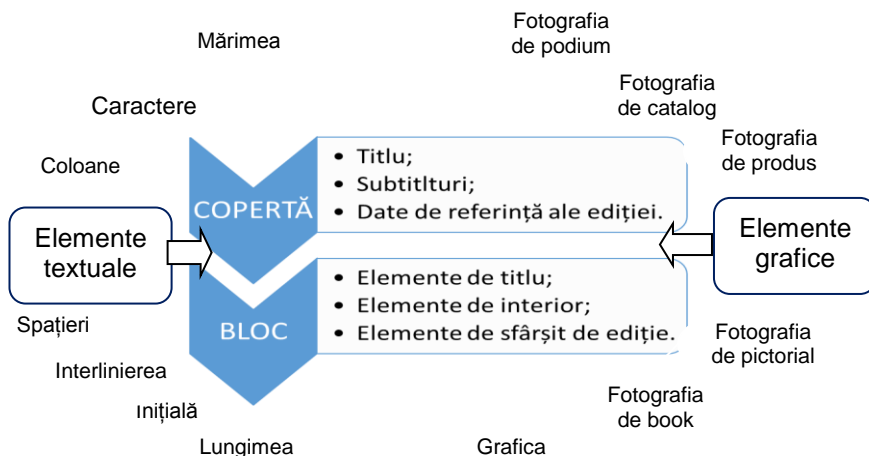
Figura 5: Titluri de reviste de modă editate în Rusia în perioada 1920-1990

Alte titluri ale revistelor de modă editate în Rusia: 1851-„Moda”, 1859- „Severernii tsvetoc”, 1862 -„Modnii magazin”, 1867 -„Novii ruschii bazar”, 1868- „Modnii svet”, 1875- „Aurora”, 1899 -„Modnii curier”, 1885-1918 -„Vestnic modî”- cu peste 50 de ediții ale acestuia, 1900 -„Modnii curier”, 1901 -„Detschie modî” și „Damschii mir”, 1915- „Modnii svet”, 1922-1923 -„Jurnal dlea hozeaieac”, 1923 -„Atelié”, 1923 -„, Novosti modî”, 1924, 1927 -„Modî”, 1927-1928 -„, Cetîre sezona. Listoc jențini”, 1929- „Iscusstvo odevatsea”, 1930-1931- „Modî sezona”, 1934- „Modeli damscoi verhnei odejdî i platia”, „Modeli jenscogo i detscogo platia”, 1934- „Modeli platia i belia dlea individualinogo pošiva”, 1936 -„, Modî”, 1937 -„Jurnal mod”, 1938-1939- „Modeli sezona” 1940-1941 -„Modî”, 1954, 1955- „Alibom Mod”, 1964 -„Moda stran soțializma”, 1973, 1981 -„Moda”, 1987- „Burda moden”, 1993 -„Cuznețchii most”, 2000- „Butique special”, 2001- „, Atelié” (figura 5).

3. ANALIZA PARTICULARITĂȚILOR DISTINCTIVE ÎN ESTETICUL REVISTELOR DE MODĂ

Analiza particularităților distinctive de machetare a revistelor de modă au vizat circa 20 de titluri de reviste în evoluție, rezultatele selectiv fiind prezentate în tabelul 1.

Punctele de reper în analiza particularităților distinctive ale revistelor de modă sunt prezentate în figura 6.

Figura 6: Repere de referință pentru analiza revistelor de modă

Tabelul 1. Particularități distinctive în soluționarea estetică a revistelor de modă

Titlul revistei, anul apariției	Caracterul tipografic al titlului revistei/caractere	Elemente constituente	Tipul materialului ilustrativ	Alte particularități
Vogue 1892-1905	<ul style="list-style-type: none"> • Majuscule; • Caractere cu piciorușe drepte; • Proporții ale caracterelor 5:3; • Dispunere liniară; • Aliniere la limita superioară a capului paginii pe toată lățimea paginii; • Încadrarea titlului lucrării într-un cartuș; • Raportare proporțională a titlului la înălțimea formatului 1:11. 	<ul style="list-style-type: none"> • Copertă; • Pagini de interior. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schițe desenate; • Titlu; • Subtitluri; • Date de referință ale ediției. • Fotografii de produs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predominarea soluționării cromatice a copertei în alb-negru; • Îmbinarea siglei cu elementele ilustrative; • ,periodicitatea de apariție – săptămânal.
Vogue 1905-1909	<ul style="list-style-type: none"> • Majuscule; • Caractere cu piciorușe; • Proporții ale caracterelor 5:3; • Dispunere liniară; • Aliniere la limita superioară a capului paginii; • Caractere drepte; • Încadrarea titlului 	<ul style="list-style-type: none"> • Copertă; • Pagini de interior. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schițe desenate; • Titlu; • Subtitluri; • Date de referință ale ediției. • Fotografii de produs; • Grafică. 	<ul style="list-style-type: none"> • Copertă policromă; • Simplificarea siglei.

	<p>lucrării într-un cartuş;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extinderea titlului pe toată lăţimea paginii; • Raportare proporţională a titlului la înălţimea formatului 1:11. 			
Vogue 1910-1920	<ul style="list-style-type: none"> • Majuscule; • Caractere manuscrise aldine; • Proporţii ale caracterelor 5:3; • Dispunere liniară; • Aliniere la limita superioară a capului paginii pe toată lăţimea şi ulterior doar pe stânga; • Diversificarea tipografică a titlului fiecărui număr. 	<ul style="list-style-type: none"> • Copertă; • Element e de titlu; • Pagini de interior. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schiţe desenate; • Titlu; • Subtitluri; • Date de referinţă ale ediţiei. • Fotografii de produs; • Grafică. 	<ul style="list-style-type: none"> • Copertă policromă; • Simplificarea siglei şi încadrarea ei în ramă; •

4. CONCLUZII

Analiza revistelor de modă a permis constatarea următoarelor momente:

- de la geneza lor şi până la moment diversificarea lor estetică a suferit numeroase şi imperioase modificări remarcate în evoluţia artelor vizuale determinate de impactul social, cultural, economic, etc;
- actualele imagini ale revistelor de modă au derivat din numeroasele eforturi întreprinse în experimentarea cu elementele tipografice textuale şi ilustrative;
- datorită impactului estetic al revistelor de modă şi interesul mare al utilizatorilor manifestat, grija pentru esteticul acestora este pe deplin
- justificată în tendinţa de îmbunătăţirea continuă şi de identificare a soluţiilor creative, conforme tendinţelor de utilizarea a noilor generaţii de materiale, tehnologii şi echipamente.
- revistele de modă sunt şi rămân să fie cele mai redutabile şi vorbitoare manuale de istorie accesibile şi pe înţelesul multor utilizatori interesaţi;
- revistele de modă sunt istoria, prezentul şi viitorul.

5. BIBLIOGRAFIE

- [1] *Модные журналы XIX век*, Издательство «Альфарет».
- [2] *История русского глянца XVIII-XIX веков*. Resurse aviable: <http://wiki.wildberries.ru/mg./2013>] Опубликовано 21.02.2013.
- [3] *История журналов мод*. Resurse aviable: <http://wiki.wildberries.ru/глянец/magazines/история-журналов-мо>